

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

תוכן עניינים

- א. לא יתייחד איש אחד עם שתי נשים 1
- ב. אבל אשה אחת מתייחדת עם שני אנשים ואמר רב יהודה אמר שמואל לא שנו אלא בכשרים אבל בפרוצים אפילו עשרה נמי לא מעשה היה והוציאוה עשרה במטה²
- ג. באשתו עמו ... ישראל אשתו משמרתו 4
- ד. ותיפוק ליה משום שפיכות דמים ... האשה אף על פי שהשלום עמה לא תתייחד עמהן מפני שחשודין על העריות 6
- ה. ישראל שנזדמן לו עובד כוכבים בדרך ... בסיף טופלו לימינו במקל טופלו לשמאלו ... לא יהא ישראל למטה ועובד כוכבים למעלה ... ואל ישוח לפניו שמא ירוץ את גולגלתו שאלו להיכן הולך ירחיב לו את הדרך 6

דף כה.

א. לא יתייחד איש אחד עם שתי נשים

- כבר התבאר במסכת קידושין דף פ: אע"פ שמדין תורה, איסור ייחוד אינו אלא איש אחד עם אשה אחת, חכמים אסרו להתייחד גם עם שתי נשים¹.
- י"א שלא יתייחדו שתי נשים² וכ"ש אשה אחת, אפילו עם אנשים הרבה, עד שתהיה אשתו של אחד מהם או בעלה של אחת מהם שם³.

¹ פ"ת שם ס"ק א בשם שו"ת חו"י

² ב"ש שם ס"ק ח וברכי יוסף ס"ק ג אך בח"מ ס"ק ז מסתפק להתיר שתי נשים עם שני אנשים

³ שם סעי' ה בית ואז אשה זו בעלה משמרתה והיא לא תזנה אז השני' בושה ג"כ לזנות ב"ש ס"ק ח

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

אך מותר לשלוש נשים להתייחד עם שלושה אנשים⁴ ויש מתירין לשלוש נשים להתייחד אפילו עם איש אחד⁵, אם אין עסקו עם הנשים, אך מי שעסקו עם הנשים אסור⁶, כמו שיבואר להלן דף פב. בעזה"ת, ויש להקל כשיטה זו⁷

בהגדרת איסור הייחוד – האם הוא הוא מן תורה, או מדברי חכמים, ישנם תוצאות מכריעות לגבי ספק, או צירוף לענין היתר, וכמו שיבואר להלן בדינים שונים⁸.

ולפיכך מותר לפנויה טהורה, או לשתי נשים, שאיסורם מדרבנן, להתייחד עם זקן שחולה, וחלש, שנבטלו כוחותיו⁹

אך אסור להתייחד עם חולה, אפילו אם הוא גוסס ונוטה למות, אם כוחו עמו לענין זה¹⁰.

דף כה:

ב. אבל אשה אחת מתייחדת עם שני אנשים ואמר רב יהודה אמר שמואל לא שנו אלא בכשרים אבל בפרוצים אפילו עשרה נמי לא מעשה היה והוציאוה עשרה במטה

⁴ ב"ש שם ס"ק ח אבל במחזיקים לפריצות י"ל דגם בהרבה עם הרבה אסור דודאי חיישינן לה שו"ת שבט הלוי חלק ה סימן רב אות ב.

⁵ בין ביום ובין בלילה שו"ת שבט הלוי חלק ה סימן רב אך באג"מ אבהע"ז ח"ד סי' סה אות ב התיר רק בשעת הדחק אך ארבע נשים מותר לדעתו גם בלילה

⁶ רמ"א שם

⁷ שו"ת דברי מלכאל חלק ד סימן קב בדברבנן אזלינן לקולא. ואף לשיטת התו' דיחוד הוי דאורייתא מ"מ יחוד דשתי נשים הוי דרבנן לכ"ע

⁸ צ"ע אליעזר חלק ו סימן מ קונ' איסורי יחוד פרק א ועיין שו"ת שבט הלוי חלק ג סימן קפג שכתב ומ"מ עדין י"ל דאין ראוי להקל בספק גם אם הוא דרבנן דדלמא מחומר איסור עריות עלינו להחמיר בספיקו ג"כ וכבר מצינו כיו"ב הרבה – ועוד הרי מצאתי בתשובות הרדב"ז ח"ד סי' אלף שס"ט שאין דנין ספק דרבנן להקל רק בספק שנפל מצד עצמן דלא ידעינן היכן הוי עובדא אבל כשהספק נופל נולד מחסרון ידיעתנו דאין יודעים להכריע דכיו"ב אנן דנין בספק מחמת חסרון ידיעה דלהחמיר ועיי"ש ח"ה רא אות א שפשימא ליה שגם ספק יחוד אסור מספיקא אפילו בדברבנן שנדרו גדר בעריות

⁹ שו"ת אגרות משה אבן העזר חלק ד סימן סה או י"פנויה טהורה שאיסורה רק מדרבנן מותרת להתייחד עם כל זקן חלש שאינו יכול להתקשות לפי הרגשתו בעצמו ופירש מאשתו בשביל זה דדבר רחוק הוא שיתקשה ואין לו לחוש ביחוד דרבנן לזה.

¹⁰ בית שמואל סימן קמח ס"ק ו ועיין פתחי תשובה שם ס"ק ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

י"א שלא יתייחדו שני אנשים וכ"ש איש אחד, אפילו עם נשים הרבה.¹¹ וי"א שאשה אחת מתייחדת ביום ובעיר עם שני אנשים כשרים, וסתם אנשים, כשרים הם.¹²

ולהלן דף פא. יתבאר בעזהי"ת שאם מלויים אותה לשומרה בדרך בשדה, אינה מותרת להתייחד אלא אם היו שלושה אנשים¹³ ויש אוסרים בדרך בשדה גם אם אין מלויים אותה לשומרה¹⁴

וכן בלילה אפילו בעיר, אינה מותרת להתייחד אלא אם היו שלושה אנשים¹⁵ כבר התבאר במסכת סוטה דף ז. שזה דוקא בכשרים, אבל אם הם פרוצים, אפילו ביום ובעיר, אפילו עם עשרה אסור¹⁶. ואם אחד כשר מותר¹⁷.

אם יש שני אנשים כשרים, מותר להתייחד על אף שהשאר פרוצים. ובשדה או בלילה, צריך שיהיו שלושה כשרים¹⁸ כמו שיתבאר להלן דף פא. בעזהי"ת.

ופרוץ נחשב כל מי שנשמע ממנו כבר קלות בעניני עריות, אבל סתם רשע אינו נקרא עדין פרוץ לענין יחוד. אך רשע ממש בפרט בעבירה חמורה כחלול שבת דינו כפרוץ¹⁹

¹¹ שם סעי' ה

¹² רמ"א שם

¹³ רמ"א שם שמא יצטרך א' לנקביו ילך ממנה ותשאר היא עם אחד וכתב בד"מ בשם רי"ז ודוק' כשילכו עמה לשמור אותה אז לא ילכו שניהם ממנה וישאר א' עמה אבל אם אין הולכים עמה לשמור מותר דאם יצטרך א' לנקביו ילך גם השני עמו ותשאר היא לבדה, אבל לא חיישינן שמא ישאר א' עמה דהא בכשרים איירי ולא יעבור במזיד, ב"ש ס"ק ט ב חכמ"א שם סעי' ה

¹⁴ הראב"ד דהא כתב שמא ישן א' והשני יעשה איסור ויבא עליה לפ"ז בדרך אסור אפי' אם אין הולכים לשמור אותה מיהו קשה למה חיישינן שיעשה במזיד איסור דהא בכשרים איירי ואפשר ליישב קצת, וב"ח כתב בשם מהרש"ל דאסור וכן משמע מדברי הש"ע דאין לסמוך על סברת רי"ז מדהשמיט דעתו כאן בש"ע ב"ש שם

¹⁵ רמ"א שם משום דחיישינן שמא ישן א' מהם וישאר השני עמה אף על גב דאפשר לו להקיץ את חבירו מ"מ בינו לבינו מתיחד עמה ב"ש שם ס"ק ט.

¹⁶ רמ"א שם

¹⁷ שו"ת שבט הלוי חלק ה סימן רב מהמהרש"ל ביש"ש קידושין

¹⁸ פ"ת שם ס"ק ד

¹⁹ שו"ת שבט הלוי חלק ה סימן רב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

מי שמזלזל בצפייה במדיה או עיון בעתונות המלאים דברי תועבה, וכ"ש ההולך למקום טומאה הרי הוא בגדר פרוץ בזמן הזה, שהרי נלקה אצלו הרגש של יצרא דעירות²⁰.

מה שנתפשט המנהג שהנשים לוקחים עמהן תינוק או תינוקות ונוסעים עם העגלון ערל משום כשתצטרך היא או התינוק לנקביו תלך היא עם התינוק, אין לסמוך להתיר זאת²¹ אלא אם הוא שעת הדחק²² אך עם שתי תינוקות או שני אנשים כשרים אפילו שהעגלון אינו יהודי מותר אך אם אחד מהם פרוץ אין להתיר אלא בשלושה²³

שלוש נשים עם שלושה אנשים אין חוששין ליחוד²⁴. אך דוקא בסתם בני אדם, אבל באנשים הנלווים הידועים חפוצים יש להחמיר הגם שיהיו שלושה אנשים עם שלש נשים כשירות או להיפך²⁵.

ג. באשתו עמו ... ישראל אשתו משמרתו

²⁰ שו"ת שבט הלוי שם

²¹ ב"ש ס"ק ט

²² שהרי בחמ"א שם סעי' ה' נראה שנקט כן לעיקר וכן מובח משו"ת שם אריה האה"ע סי' ל"ג והמהרש"ק בשו"ת טומו"ד מהדו"ק סי' קצ"ב שהתירו בשבת למילדת ליסוע עם עגלון עכו"ם ותינוק או תינוקת

²³ פ"ת שם ס"ק ד וכן מובח בחמ"מ ס"ק יד

²⁴ שם סעי' ו ובחמ"מ ס"ק ז

²⁵ ברכי יוסף שם ס"ק ג וז"ל "אך באנשים הנלווים מפריצי הפרצ'ה" ובשו"ת שער יוסף סי' ב "דהך דינא אינו אלא בכשרים שאינן ידועים לפריצים" וקצת צ"ע ל' הפ"ת בשם הברכ"י ס"ק ה "היינו דוקא בסתם בני אדם אך בפרוצה יש להחמיר גם בשלושה עם שלש". שו"ר שיש גירסאות שכתוב בהם "בפרוצים" וכן בחמ"א שם סעי' ה "והרבה נשים עם הרבה פרוצים דעת האחרונים נוטה לאיסור"

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

כל אשה שאסור להתייחד עמה, אם היתה אשתו עמו²⁶, אפילו אם היא ישנה²⁷, ואפילו אם הוא או היא פרוצים²⁸, הרי זה מותר להתייחד, וכ"ש אם היו נשים הרבה²⁹, מפני שאשתו משמרתו³⁰.

דוקא אשתו עמו ממש מותר איך אין להתיר בכך שאשתו בעיר³¹.

אשה שיש לו עמה היכרות, וליבו גם בה, אין להתיר לדור עמה³², או לישן באותו הבית אתה, אע"ג שאשתו עימו³³.

לא תתייחד ישראלית עם עובדי כוכבים, אפילו הם רבים ונשותיהם עמהם³⁴.

²⁶ ויש בזה ב' טעמים חדא דבאשתו עמו פת בסלו יותר ואינו מתאוה לאחרים, ועוד שדרך האשה להתקנאות באחרות והיא מחשבתה עליה תמיד. שו"ת שבט הלוי חלק ה סימן רא אות ד
ובמאירי קדושין כ' דהא דמהני אשתו עמו גם כשהיא ישנה ששינתה מתנודדת מאימתה של זו שאין האשה מתקנאית אלא בדרך חבירתה,

²⁷ עזר מקודש סי' כב סעי' ה וגם אם היה נראה לו שישנה בעומק אחר כל הנסיונות חושש שברגע שתקוץ תרגיש כיון שדעתה עלויה תמיד גם חושש שעושה את עצמה כישנה כדי לנסותו כי דעתה על זה תמיד ומזליהו חזו ועיין שו"ת שבט הלוי שם דכשלקחה כדור שינה ונשתקעה עי"ז בשינה דשוב אין היא שולטת על שינתה, בזה בודאי צריכים לחוש לדעת האפי זוטרא המובא שם שמחמיר בשינה, ובעניותי דבזה כ"ע מודי

²⁸ ט"ז ושי"ך יורה דעה סימן קנג ס"ק ד

²⁹ ב"ש שם ס"ק ח

³⁰ שם סעי' ג

³¹ שו"ת אגרות משה אבן העזר חלק ד סימן סה ועיין ב' שו"ת שבט הלוי חלק ג סימן קפג שהביא סניף להקל את דברי הכ"מ שבב"ש סי' כ"ב ס"ק כ"ב דגם אשתו בעיר מהני כמו בעלה בעיר – והפלא על הגאון מהרש"ם ח"ד סי' קמ"ח דנסתפק לו דבר זה ולא הביאו – שו"ר בשו"ת דובב משרים סי' ה' ג"כ השיגו בזה – מ"מ רוב הפוסקים לא ס"ל דאשתו בעיר יהני דמשמעות הש"ס והפוסקים דאשתו עמו משמע עמו ממש. וב' שו"ת אמרי יושר חלק ב סימן ט ואולי י"ל דלעולם לגבי איש נמי מהני אף שאין אשתו בביתו דמסתמא תבא תיכף לביתה דכל כבודה בת מלך פנימה ואין דרכה לסבב בשווקים ומסתמא אף שהוא בעיר מקרי אשתו עמו אבל באיש שדרכו תמיד כל היום בחוץ לב' בזה מקרי בעלה בעיר ושרי משום דאימת בעלה עלי' ובאשה כה"ג שהוא כאניות סוחר ודרכה תמיד לסבב בשווקים י"ל דאסור יחוד לבעלה רק מן הסתם באשה כיון שדרכה לבא לביתה תמיד מיקרי אשתו עמו וכן מורה לשון הכ"מ:

³² ועיין בשו"ת שבט הלוי חלק ה סימן רא אות ד אף על פי שלפי שורת הדין משמע דהטעמים המתירים שייכים גם בכה"ג, מ"מ פשיטא ופשיטא דחלילה להקל בזה, דאין זה אלא יצרא דעריות, ועכ"פ לא ימלמו מלעבור על ולא תתורו וגו' אחרי עיניכם זו זנות, והמקיל בזה ראוי להענישו ועתיד ליתן את הדין.

³³ שו"ת ראנ"ח סי' צא

³⁴ שם סעי' ג ובשולחן ערוך יורה דעה הלכות עבודה כוכבים סימן קנג סעיף ד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

ד. ותיפוק ליה משום שפיכות דמים ... האשה אף על פי שהשלום עמה לא תתייחד עמהן מפני שחשודין על העריות

כבר התבאר לעיל דף כב. שלא תתייחד³⁵ ישראלית אפילו היא חשובה וקרובה למלכות³⁶ עם עובדי כוכבים³⁷, אפילו הם רבים ונשותיהם עמהם³⁸. משום דפריצי בעריות ואינם בושים אפילו מנשותיהם

עם הגויות³⁹ מותרת ישראלית להתייחד, דאין לאסור משום שפיכת דמים דמרחמין עליה כיון שאינה בת מלחמה⁴⁰.

ה. ישראל שנודמן לו עובד כוכבים בדרך ... בסייף טופלו לימינו במקל טופלו לשמאלו ... לא יהא ישראל למטה ועובד כוכבים למעלה ... ואל ישוח לפניו שמא ירוץ את גולגלתו שאלו להיכן הולך ירחיב לו את הדרך

כבר התבאר לעיל דף כב. לא⁴¹ יתייחד ישראל עם עובדי כוכבים⁴², מפני שהם חשודים על שפיכות דמים. ויש מתירים⁴³ בזמן הזה במקומות בהם אינם חשודים מפני אימת המלכות וכדומה.

³⁵ שו"ע ונו"כ שם ד ואבהע"ז כב ג

³⁶ ש"ך שם ב

³⁷ ' בכנה"ג בהגהות ב"י אות ז' שכתב מהמהרי"ק לענין אשה שהעמידה עם הכומרות הצנועות אשר לא יעבור אדם שם דאין זה בכלל יחוד

³⁸ אף על גב דבכחאי גונא גבי ישראל שרי אפילו באיש אחד ואשתו עמו מפני שאשתו משמרתו. ואפילו בישראלים רבים פרוצים, גבי גוים אסור אפילו הם רבים ואפילו עם נשותיהם.

³⁹ לבוש קנג ד על פי הב"י שאף רש"י מודה, וכן בש"ך שם ג וכתב ויש לפקפק בזה לפירש"י

⁴⁰ ומשום שהגוים מצויין אצל נשי חביריהן ג"כ אין לאסור כמו בבהמה, דאשה בת דעת היא וכשתראה שיבא הגוי תצא מיד.

⁴¹ שו"ע ונו"כ יו"ד קנג שם ב

⁴² צ"ע מה שיעור ייחוד שנאסר בזה שודאי אינו כשיעור ייחוד ערוה שהרי מסתמא אינו חשוש להרוג מיד כשמתייחד עם ישראל.

⁴³ ע"י רימב"א ע"ז כ"ו שכ' בשם קצת פוסקים דבזה"ז דאית להו אימת מלכות שרי. וע"י בשו"ת חות יאיר סי' ס"ו וסי' ע"ג שלא ידע מזה וע"י שו"ת דברי חיים ח"ב יו"ד סי' פ"ב שאין לסמוך ע"ז. ומזה יש להקשות על מה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

ואם נזדמן לו⁴⁴ גוי בדרך, אם הוא חגור סייף, טופלו לימינו. ואם היה לגוי מקל בידו טופלו לשמאלו. מפני שדרך הסייף לחוגרו בשמאל, ונמצא שכשנטפל הישראל את הגוי לימינו הסייף סמוכה ליד ימין של ישראל⁴⁵, ואם ירצה הגוי להורגו ישלח הישראל יד ימינו בסייף שהוא סמוך לה ויאחז בה שלא יהרגנו. אבל המקל דרך להביאו ביד ימין, לפיכך טופלו הישראל לגוי לשמאלו, כדי שתהא יד ימין הגוי שהמקל בה סמוכה לישראל, שאם ירצה הגוי להכותו במקל יחזיק הישראל במקל שהוא סמוך לו, ואי טופלו לימינו הוי המקל רחוק מידו של ישראל ולא היה יכול להחזיק בו מיד כשירצה הגוי להכותו.

היו עולים בעלייה או יורדים בירידה לא יהא הישראל למטה והגוי למעלה, אלא יראה לעולם שיהא הישראל למעלה כגון בירידה יהא ישראל אחרון ובעלייה יהא ראשון, ובלבד שיהא טופלו לימינו גם כן שלא יהא הגוי ממש אחריו, דבכי האי גוונא יוכל יותר ליוהר ממנו שלא יכנו.

ולא ישחה לפניו לעולם, שלא ירוץ את גולגלתו.

ואם ישאל לו הגוי להיכן אתה הולך, ירחיב לו הדרך, שאם צריך לילך פרסה יאמר שתי פרסאות אני הולך, שמא ימתין הגוי מלהכותו עד פרסה שנייה והוא יפרוש ממנו קודם לכן.

שכתב ילקוט יוסף קצוש"ע יורה דעה סימן קנ-קנג - דיני ייחוד ואכילה עם עכו"ם סעיף א לא יתייחד ישראל עם עובדי כוכבים החשודים על שפיכות דמים. שאינו רק בחשודים אלא בכל עכו"ם שייך. ועיין או"ח שפב א שלחכי גוי אחד אינו מעכב על ישראל אחד בעירוב שאין חשש שילמד ממעשיו שאין הדרך לדור שם שחשוד על שפיכות דמים וצ"ע.

⁴⁴ שו"ע ונו"כ שם ג

⁴⁵ לבוש ומ"ז שם ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

